

Πρακτικά ζητήματα και παρεκτάσεις αυτών
ως προς την τακτική διαδικασία και το δίκαιο αποδείξεως
ενώπιον των Ειρηνοδικείων μετά το ν. 4335/2015

Πέτρος Αλικάκος
Πρόεδρος
Πρωτοδικών, Δρ.Ν.

Άρθρο 14

Οι διαφορές οροφοκτησίας με αντικείμενο μέχρι
20.000 ΕΥΡΩ υπάγονται στα ειρηνοδικεία

Άρθρο 47 εδ. τελ. ΚΠολΔ

Απόφαση κατώτερου δικαστηρίου που παραπέμπει σε ανώτερο δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο

Πρόβλημα με τις διατάξεις των άρθρ. 46 εδ. β', 513 παρ. 1^α και 553 παρ. 1 ΚΠολΔ που παραμένουν σε ισχύ

Έπρεπε να τροποποιηθούν και αυτές οι διατάξεις (...με την επιφύλαξη του άρθρ. 47 εδ. τελ. ΚΠολΔ)

Άρθρ. 79 παρ. 1 ΚΠολΔ

Αν τρίτος αντιποιείται ολόκληρο ή ένα μέρος από το αντικείμενο της δίκης που εκκρεμεί ανάμεσα σε άλλους, έχει δικαίωμα να παρέμβει κυρίως στον πρώτο βαθμό.

Εναρμόνιση με το άρθρ. 12 παρ. 2 ΚΠολΔ
(Καμία αίτηση απευθείας στο δεύτερο βαθμό)

Σκέψη:

Επομένως κύρια παρέμβαση δεν επιτρέπεται ούτε στο δικαστήριο της παραπομπής μετ' αναίρεση, αλλά ούτε και στο δικαστήριο μετά την παραδοχή της αναψηλάφησης σε αντίθεση με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα (Ράμμος, Περί κυρίας παρεμβάσεως, σ. 130).

Δεν επηρεάζεται η έφεση κατά απόφασης που απέρριψε κύρια παρέμβαση

Άρθρ. 89 εδ. α' ΚΠολΔ

Η προσεπίκληση ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αγωγή και κοινοποιείται στον προσεπικαλούμενο

Εναρμόνιση με τις νέες διατάξεις των άρθρων 237 και 238 ΚΠολΔ

(πλέον δεν υπάρχει δυνατότητα κατάθεσης οποιασδήποτε αίτησης «μέχρι τη συζήτηση»)

Άρθρο 91 παρ. 1

Με την επιφύλαξη του άρθρου 238, όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να ανακοινώσει τη δίκη σε τρίτους, ώσπου να εκδοθεί από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο οριστική απόφαση για την ουσία της υπόθεσης

Προσοχή: η ανακοίνωση εντός 60 ημερών από την κατάθεση της αγωγής
(νέο άρθρ. 238 ΚΠολΔ)

Άρθρ. 115 ΚΠολΔ

Ουσιαστική παρέκκλιση από την αρχή της
προφορικής διεξαγωγής της δίκης

Κατάθεση προτάσεων παντού εκτός από τις
μικροδιαφορές του ειρηνοδικείου

Άρθρο 116 παρ. 2 ΚΠολΔ

Το δικαστήριο, οι διάδικοι, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των διαδίκων οφείλουν να συμβάλλουν με την εν γένει δικονομική τους συμπεριφορά και ιδίως με την επιμελή διεξαγωγή της δίκης, την εμπρόθεσμη επιχείρηση διαδικαστικών πράξεων, την έγκαιρη προβολή ισχυρισμών και προσαγωγή αποδεικτικών μέσων στην επίσπευση της δίκης και στην ταχεία επίλυση της διαφοράς.

Παρέκβαση 1η

Εννοιολογικό περιεχόμενο 116 παρ. 2 ΚΠολΔ – κυρώσεις

Δεν υπάρχει γνήσια κύρωση. Αντιφατικοί ισχυρισμοί – απαράδεκτο.

Κατά τον Πολυζωγόπουλο, (Δ 1997.143), θεωρείται **παρελκυστικός** ο προσδιορισμός απώτερης δικασίμου, προκειμένου να επιτευχθεί αναβολή της συζητήσεως άλλης αγωγής.

Βλ. την καταργημένη από το άρθρ. 15 ν. 2943/2001 διάταξη του 599 παρ. 2 (ειδικές διαδικασίες – γενικές διατάξεις), σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο απέρριπτε αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτα μέσα επίθεσης και άμυνας που προβάλλονταν μετά την πρώτη συζήτηση, αν κατά την κρίση του είχαν φανερό σκοπό την **παρέλκυση** της δίκης.

Επίσης είχε κριθεί υπό το άρθρο 961 παρ. 1 εδ. β ΚΠολΔ, που καταργήθηκε με το άρθρ. 4 ν. 2298/1995, ως καταχρηστική και απαράδεκτη αίτηση διορθώσεως προγράμματος πλειστηριασμού που κατατέθηκε την τελευταία εργάσιμη ημέρα, με την αιτιολογία ότι ο αιτών αποσκοπούσε αποκλειστικά στην **παρέλκυση** της εκτελεστικής διαδικασίας (ΜΠΘ 1892/1983)

Άρθρ. 116^A ΚΠολΔ

Το δικαστήριο ενθαρρύνει σε κάθε στάση της δίκης και σε κάθε διαδικασία τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, την επιλογή της διαμεσολάβησης ως μέτρο εξώδικης επίλυσης της διαφοράς, υποστηρίζει σχετικές πρωτοβουλίες των διαδίκων και μπορεί να διατυπώνει προτάσεις συμβιβασμού με συνεκτίμηση της πραγματικής και νομικής κατάστασης.

Καταργείται η υποχρέωση του ειρηνοδίκη να επιδιώξει συμβιβασμό

Άρθρ. 117, 118 και 119 ΚΠολΔ

Προστίθεται ως ουσιώδες στοιχείο η αναγραφή του ΑΦΜ
(το ίδιο ισχύει και για την απόφαση: άρθρ. 305 περ. 1)

Επιπλέον ζητείται και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
του πληρεξουσίου δικηγόρου

(Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν αφορούν σε φυσικά
πρόσωπα)

Εξυπακούεται ότι η παράλειψη αναγραφής των στοιχείων αυτών
δεν δημιουργεί καμία ακυρότητα. Θα ήταν εξάλλου αδιανόητο
να υποχρεώναμε τις αλλοδαπές εταιρίες ή τους ανήλικους,
όταν καθίστανται διάδικοι, να αποκτούν αριθμό φορολογικού
μητρώου στην Ελλάδα.

Άρθρ. 147 παρ. 2 ΚΠολΔ

Αναστολή προθεσμιών από **1-31 Αυγούστου**

- Υπάρχει πρόβλεψη για τα νέα άρθρα **215 παρ. 2** (επίδοση αγωγής), **237 παρ. 1** (κατάθεση αγωγής κ.λ.π.), **238 παρ. 1** (ανακοινώσεις, προσεπικλήσεις κ.λ.π.)
- Προστίθεται η νέα διάταξη του άρθρ. **598** ΚΠολΔ για την προθεσμία αναψηλαφήσεως στις ειδικές διαδικασίες
- Στον πλειστηριασμό κινητών (**959**) και στον πλειστηριασμό ακινήτων (**998**) η αναστολή δίδεται πλέον για το διάστημα 1-31 Αυγούστου και όχι 1/8 – 15/9 που ισχύει.
- «Τρέχουν» χωρίς αναστολή οι προθεσμίες σχετικά με την κατασχετήρια έκθεση των άρθρ. **960** (για τα κινητά) και **999** (για τα ακίνητα), καθώς η νέα διάταξη δεν περιλαμβάνει τις διατάξεις αυτές.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Σε όλες τις δίκες του **Δημοσίου** (ή **ΝΠΔΔ**: άρθρο 28 παρ.4 εδ. α' του ν. 2579/1998, ΑΠ 1337/2014, ΝΟΜΟΣ), κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, ουδεμία απολύτως τρέχει προθεσμία **είτε εις βάρος του Δημοσίου είτε εις βάρος των άλλων διαδίκων**, ούτε για την υπό τούτων ως τρίτων άσκηση δηλώσεων ούτε για την έγερση αγωγών, παρεμβάσεων και προσεπικλήσεων ούτε τέλος για την άσκηση οποιουδήποτε ενδίκου μέσου ή εξέταση μαρτύρων. Κάθε προθεσμία, η οποία έχει αρχίσει προ των διακοπών, καθώς και η εξέταση των μαρτύρων αναστέλλονται κατά τη διάρκεια των διακοπών.

(άρθρ. 11 του διατάγματος της 26-6/10-7-1944 για τον κώδικα νόμων περί δικών του Δημοσίου, όπως ισχύει σήμερα, σε συνδ. με το άρθρ. 11 παρ.2 του ΚΟΔΚαΔΛ (ν. 1756/1988), όπως ισχύει, κατά το οποίο οι δικαστικές διακοπές αρχίζουν την 1η Ιουλίου και διαρκούν μέχρι την 15η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους)

Κατάργηση της διάταξης του άρθρου 147 παρ. 3 ~~ΚΠολΔ~~

Καθώς καταργήθηκε πλέον το άρθρ. 938 ΚΠολΔ
(αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης λόγω ανακοπής τρίτου)

Άρθρ. 148 ΚΠολΔ

Οι προθεσμίες που ορίζει ο νόμος ή ο δικαστής και αφορούν τη διαδικασία μπορούν να παραταθούν από τους διαδίκους, με συμφωνία αυτών, μόνο εφόσον συμφωνεί ο δικαστής ή **από τον ίδιο τον δικαστή**, ο οποίος σταθμίζει τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις. Η δυνατότητα αυτή δεν ισχύει για τις προθεσμίες ένδικων μέσων.

Ρυθμίζεται στον ΚΠολΔ ό, τι γινόταν δεκτό στην
καθημερινή πρακτική
(π.χ. με την προθεσμία της προσθήκης - αντίκρουσης)

Άρθρ. 205 ΚΠολΔ

Αυξάνονται οι χρηματικές ποινές από 500 έως 1.500 ευρώ σε 1.000 έως 2.500 ευρώ

και περιέρχονται πλέον στο Δημόσιο αντί του Ε.Τ.Α.Α., ενώ αντίγραφο της απόφασης γνωστοποιείται αμέσως στο Υπουργείο Οικονομικών με την επιμέλεια της γραμματείας.

Άρθρο 215 παρ. 2 ΚΠολΔ

Εναρμόνιση με το νέο άρθρο 237 ΚΠολΔ
Επίδοση μόνο της αγωγής εντός 30 ημερών (60 ημερών
για την αλλοδαπή) από την κατάθεση.
(για την αναστολή της προθεσμίας βλ. ανωτέρω)

**Η εγγραφή της υποθέσεως στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων
των διαδίκων (άρθρ. 237 παρ. 4 εδ. ε' ΚΠολΔ)**

**Άλλως θεωρείται ως μη ασκηθείσα (215 παρ. 2 εδ.
τελ. και άρθρ. 271 παρ. 2 εδ. τελ.)**

Ειδικότερα ζητήματα θα δημιουργηθούν στις περιπτώσεις επίδοσης τόσο στους κατοίκους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και στους κατοίκους των χωρών εκτός ΕΕ που έχουν ενταχθεί στη Σύμβαση της Χάγης, ενόψει των ρυθμίσεων του άρθρου 19 του Κανονισμού 1393/07 και του άρθρου 16 παρ. 1 της Διεθνούς Σύμβασης της Χάγης (που κυρώθηκε με το ν. 6 1334/83) αντίστοιχα, που απαιτούν την πραγματική επίδοση των εισαγωγικών της δίκης πράξεων. Πάντως, διέξοδο στα προβλήματα αυτά μπορεί να δώσει η νέα διάταξη του άρθρου 148 ΚΠολΔ, με την οποία προβλέπεται δικονομική δυνατότητα παράτασης των νομίμων ή δικαστικών προθεσμιών **και από τον ίδιο το δικαστή**

Δικονομικά δικαιώματα εναγομένου

Τα δικονομικά δικαιώματα του εναγομένου προστατεύονται από τη νέα διάταξη του άρθρ. 226 παρ. 2 εδ. τελ. ΚΠολΔ, σύμφωνα με την οποία:

«Στην περίπτωση του άρθρου 237, κατά τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής ο γραμματέας θέτει στο πρωτότυπο και στα αντίγραφα ευδιάκριτη σημείωση στην οποία αναγράφεται η προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων για τον ενάγοντα και τον εναγόμενο και επισημαίνεται ότι εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη»

Το άρθρ. 226 παρ. 2 εδ. τελ. πρέπει να τροποποιηθεί
ώστε να περιλάβει και τις προθεσμίες του άρθρ.
238 ΚΠολΔ για τις παρεμβάσεις, τις ανακοινώσεις
δίκης, τις προσεπικλήσεις και τις ανταγωγές.

Σκέψη: Αντί αναφοράς προθεσμίας κατάθεσης
προτάσεων θα ήταν προτιμότερη η αναγραφή
ακριβούς καταληκτικής ημεροχρονολογίας
παρελεύσεως της προθεσμίας

ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ 2η

Η επίδοση αποτελεί όρο του υποστατού της αγωγής

Έως τώρα πάγια νομολογία

Η παράλειψη της επίδοσης δεν καθιστά την αγωγή ανυπόστατη, εφόσον ο εναγόμενος συμμετάσχει νόμιμα στη συζήτηση και δεν προβάλλει κατ' αυτήν ένσταση μη επιδόσεως, επικαλούμενος δικονομική βλάβη κατ' άρθρο 159 αρ. 3 ΚΠολΔ.

Έτσι οι δικονομικές συνέπειες της αγωγής ανατρέχουν στο χρόνο καταθέσεώς της, ενώ οι ουσιαστικές συνέπειες στο χρόνο συζητήσεώς της.

Επίσης όταν ο εναγόμενος ασκήσει οποιαδήποτε διαδικαστική πράξη, λ.χ. επισπεύσει τη συζήτηση, αυτή η συμμετοχή του επέχει θέση κλητεύσεως, με αποτέλεσμα οι ουσιαστικές συνέπειες να έχουν αφετηρία το σημείο αυτό.

(πλέον ο φάκελος συμπληρώνεται εντός 115 ημερών από την κατάθεση της αγωγής - Η ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΚΛΕΙΝΕΙ)

Αν λείπει η επίδοση ο γραμματέας δεν θα προσδιορίζει δικάσιμο για την αγωγή που κατά πλάσμα δικαίου δεν ασκήθηκε, οπότε δεν θα παράγονται ούτε δικονομικές, αλλ' ούτε και ουσιαστικές συνέπειες

(βλ. παραπάνω όπου μέχρι σήμερα οι ουσιαστικές συνέπειες της ανεπίδοτης αγωγής ανέτρεχαν στο χρόνο συζήτησης της αγωγής και όχι νωρίτερα!)

ΠΡΟΤΑΣΗ:

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

Από τη στιγμή που η δικογραφία «κλείνει» στις 115 ημέρες από την κατάθεση της αγωγής ένας δικαστής ή μία σύνθεση δικαστών μπορεί να προβαίνει (εντός των 45 ημερών μέχρι τη συζήτηση) σε αξιολόγηση των φακέλων δικογραφιών. Αρκεί αυτό να προβλεφθεί στο νόμο έτσι ώστε να υφίσταται η προϋπόθεση του φυσικού δικαστή του άρθρ. 20 Σ.

Έτσι:

1. Δεν θα προσδιορίζονται αγωγές ανεπίδοτες (κατά το νόμο θεωρούνται μη ασκηθείσες)
2. Θα μπορούσε αυτό να επεκταθεί και σε αγωγές προφανώς απαράδεκτες (π.χ. έλλειψη 220 ΚΠολΔ ή ανήκουσες σε άλλη δικαιοδοσία)
3. Θα αποφεύγονταν λάθη στον προσδιορισμό του αντικειμένου της δίκης (π.χ. αρνητική αγωγή στο πολυμελές, αγωγή από προσβολή προσωπικότητας λόγω δημοσιεύματος στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών κ.λ.π.)
4. Οι αγωγές που τελικά θα προσδιορίζονται να εκδικασθούν θα εκτιμώνται από πλευράς βαρύτητας, σοβαρότητας, πολυπλοκότητας, ευρύτερων κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών και θα προσδιορίζονται αναλόγως κατά προτεραιότητα βάσει σταθερών κριτηρίων.

- **Η ενδιάμεση διαδικασία του παραδεκτού** θα βοηθήσει στην επιτάχυνση της διαδικασίας, καθώς: **ι.** δεν θα προσδιορίζονται προφανώς απαράδεκτες αγωγές επιβαρύνοντας τα πινάκια, **ιι.** θα γίνεται ορθός προσδιορισμός του αντικειμένου της δίκης και **ιιι.** θα επιλέγονται να εκδικαστούν ταχύτερα ορισμένες υποθέσεις, βάσει σταθερών κριτηρίων.
- Η ενδιάμεση διαδικασία του παραδεκτού είναι διαδεδομένη σε άλλες έννομες τάξεις και ακολουθείται με επιτυχία στο **Ε.Δ.Δ.Α.** (άρθρ. 35 ΕΣΔΑ), αλλά και στο **Δ.Ε.Ε.** και στο **Γ.Δ.Ε.Ε.** (άρθρ. 44 και 87 των Κανονισμών Διαδικασίας αντίστοιχα).
- Στο **Γ.Δ.Ε.Ε.** αξιοσημείωτα είναι και τα άρθρ. 151 επ., σύμφωνα με τα οποία μία υπόθεση μπορεί να εκδικάζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

Άρθρο 223 εδ. β' ΚΠολΔ

Όταν επέλθει η εκκρεμοδικία, είναι απαράδεκτη η μεταβολή του αιτήματος της αγωγής. Κατ' εξαίρεση μπορεί ο ενάγων με τις προτάσεις **ή με δήλωση στα πρακτικά** εωσότου περατωθεί η δίκη στον πρώτο βαθμό να περιορίσει το αίτημα της αγωγής ή να ζητήσει...

Διευκολύνεται ο ενάγων που μπορεί να περιορίσει το αίτημά του και με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά

Άρθρ. 228

Σύντμηση της προθεσμίας κλήτευσης των διαδίκων
(από εξήντα γίνεται τριάντα) προκειμένου να
συνάδει με το νέο άρθρ. 237 ΚΠολΔ

(στην περίπτωση του διαδίκου ή ομοδίκου που είναι
άγνωστης διαμονής ή διαμένει στο εξωτερικό η
προθεσμία γίνεται 60 ημέρες – δηλ. προσαυξάνει
κατά 30 ημέρες, όπως και στο άρθρ. 237 παρ. 1
ΚΠολΔ)

Άρθρο 232 ΚΠολΔ

Η αίτηση των διαδίκων για κλήση των ιδίων ή των νομίμων αντιπροσώπων τους ή για προσαγωγή ή αποστολή εγγράφου γίνεται όπως μέχρι τώρα με την αγωγή ή **και αυτοτελώς πριν από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων.**

Αυξάνεται η χρηματική ποινή επί μη συμμόρφωσης

Η άρνηση του διαδίκου ή τρίτου να προσκομίσει τα έγγραφα εκτιμάται ελεύθερα

Άρθρο 237

Κατάθεση αγωγής

Εντός **100 ημερών** κατατίθενται προτάσεις και αποδεικτικά μέσα από τους διαδίκους

Στις επόμενες 15 ημέρες οι αμοιβαίες αντικρούσεις

Στις επόμενες 15 ημέρες ορίζεται ο δικαστής ή η σύνθεση του δικαστηρίου

Συγχρόνως ορίζεται και η δικάσιμος εντός 30 το πολύ ημερών

ΠΡΟΣΟΧΗ

Μέσα στις 100 ημέρες κατατίθεται και το πληρεξούσιο του δικηγόρου κατά το άρθρ. 96 ΚΠολΔ.

Δηλ. συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό με βεβαίωση από δημόσια αρχή ή από **άλλο** δικηγόρο.

Δεν υπάρχει δυνατότητα συμπλήρωσης κατά το άρθρ. 105 ΚΠολΔ κατ' αρχήν. Ποιες δυνατότητες υπάρχουν – άρθρ. 227 ΚΠολΔ (ΠΠΘεσ 3074/2017, ΝΟΜΟΣ);

Εξάλλου ο άνω δικηγόρος είναι αντίκλητος για όλες τις επιδόσεις μέχρι το αμετάκλητο (νέο 143 παρ. 1).

Άρα η έλλειψη των εγγράφων πληρεξουσιότητας οδηγεί ερημοδικία του διαδικού με τις γνωστές συνέπειες.

Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός δικαστή και χρόνου συζήτησης της υπόθεσης γίνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο.

Προβλέπεται (237 παρ. 6) έκδοση ΔΙΑΤΑΞΗΣ για επανάληψη συζήτησης για εξέταση μαρτύρων **από εκείνους που έδωσαν ένορκη βεβαίωση** ή άλλως από τους προτεινόμενους από κάθε πλευρά, για **μετά από 15 ημέρες** και πάντως από τον ίδιο δικαστή και εντός του ίδιου δικαστικού έτους, εκτός αν αυτό είναι χρονικά αδύνατο.

Δεν απαιτείται κλήτευση – Θέση κλήτευσης επέχει η καταχώρηση της διάταξης στο οικείο βιβλίο του Πρωτοδικείου.

Αν οριστεί η εξέταση μαρτύρων στο επόμενο δικαστικό έτος και αυτή δεν είναι δυνατή ενώπιον του ιδίου δικαστή, τότε ακολουθεί νέα χρέωση (άρθρ. 237 παρ. 6 εδ. ζ')

Εντός 8 εργασίμων ημερών από την εξέταση των μαρτύρων οι διάδικοι δικαιούνται με προσθήκη να αξιολογήσουν τις αποδείξεις (άρθρ. 237 παρ. 7).

Το δικαστικό ένσημο καταβάλλεται μέχρι τη συζήτηση. Δεν υπάρχει πλέον η δυνατότητα συμπλήρωσης με το άρθρ. 237 ως τυπική παράλειψη κατ' αρχήν. Ποιες δυνατότητες υπάρχουν;.

ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ! —————> Άρθρ. 237 παρ. 4 εδ. τελ. ΚΠολΔ

- Αναφορικά με τη διάταξη της απαγόρευσης αναβολής της δίκης τίθεται το ερώτημα εάν η απαγόρευση αυτή θα ισχύσει στην περίπτωση απουσίας του εναγομένου, κατοίκου αλλοδαπής, εάν κατά τη συζήτηση του εισαγωγικού της δίκης δικογράφου **δεν υπάρχει βεβαίωση της αρμόδιας αρχής του κράτους παραλαβής ότι η πράξη επιδόθηκε.** Και τούτο διότι, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 της Συμβχάγης, αν δεν προσκομιστεί κατά τη συζήτηση της υπόθεσης τέτοια βεβαίωση, ο δικαστής είναι υποχρεωμένος να **αναβάλλει** τη δίκη σε άλλη δικάσιμο. Αλλά και με βάση τον Κανονισμό 1393/07, στο άρθρο 19 παρ. 1 προβλέπεται ότι όταν η διαβίβαση του εγγράφου έγινε κατά τον Κανονισμό και ο εναγόμενος ερημοδικήσει, ο δικαστής υποχρεούται να **αναστείλει** την έκδοση της απόφασης μέχρι να διαπιστώσει, είτε ότι η πράξη επιδόθηκε με το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής, είτε ότι επιδόθηκε πράγματι στον εναγόμενο με κάποιον άλλο

Παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις, ανακοινώσεις και ανταγωγές στην περίπτωση του άρθρου 237 κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής. Παρεμβάσεις μετά από προσεπίκληση ή ανακοίνωση κατατίθενται και επιδίδονται σε όλους τους διαδίκους, μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής. Οι παραπάνω προθεσμίες παρατείνονται κατά τριάντα (30) ημέρες για όλους τους διάδικους αν ο αρχικός εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής.

Στην ίδια προθεσμία προσκομίζονται και όλα τα επικαλούμενα αποδεικτικά μέσα

- (άρθρ. 244) καταργείται η δυνατότητα παραπομπής της υπόθεσης στο δικαστήριο όπου εκκρεμεί σ' αυτό αγωγή του εναγομένου και του ενάγοντος για απαίτηση που επιδέχεται συμψηφισμό με εκείνη που παραπέμπεται
- (άρθρ. 245) η κλήση για την αυτοπρόσωπη εμφάνιση του διαδίκου μπορεί να επιδοθεί και στον αντίκλητο

Άρθρ. 254

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης, η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση ή όταν επιβάλλεται η διενέργεια αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης ή **εξέτασης των διαδίκων στο ακροατήριο**. Η απόφαση μνημονεύει απαραίτητως τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της επαναλαμβανόμενης συζήτησης. Η συζήτηση αυτή θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης. Στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 με την απόφαση για την επανάληψη της συζήτησης μπορεί επιπλέον, αν κρίνεται απολύτως αναγκαία η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο, να διαταχθεί και η εξέταση ενός μάρτυρα από κάθε πλευρά κατά την επαναλαμβανόμενη συζήτηση.

Άρθρ. 260 παρ. 2

Η **ματαίωση** της συζητήσεως οδηγεί σε διαγραφή της αγωγής από το πινάκιο όταν εντός 60 ημερών από τη ματαίωση δεν ζητηθεί προσδιορισμός νέας συζητήσεως.

Η ανταγωγή (άρθρ. 268 ΚΠολΔ) ασκείται πάντα με
δικόγραφο

Λόγω της μη προφορικότητας της διαδικασίας δεν
είχε νόημα το άρθρ. 269 ΚΠολΔ

Διατηρείται το τεκμήριο ομολογίας όταν ερημοδικεί ο
εναγόμενος που κλητεύθηκε νόμιμα και
εμπρόθεσμα (άρθρ. 271 παρ. 3), ενώ η αγωγή
απορρίπτεται σε περίπτωση ερημοδικίας του
ενάγοντος (άρθρ. 272 παρ. 1)

Επί μη νόμιμης και εμπρόθεσμης επίδοσης η αγωγή
θεωρείται μη ασκηθείσα – 271 παρ. 2 εδ. τελ.
(βλ. και άρθρ. 215 παρ. 2 ΚΠολΔ)

Γενικά ως προς την **ερημοδικία** απαλείφεται η ορολογία

«αν ... δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά»

και αντικαθίσταται από το

«αν... δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη»

Το νέο άρθρ. 286 (διακοπή δίκης) εναρμονίζεται με το νέο άρθρο 115 (κατάθεση προτάσεων παντού) και ορίζει ότι η δίκη διακόπτεται έως ότου τελειώσει η συζήτηση και όχι η προφορική συζήτηση που ανέφερε το παλαιό άρθρο

Η διακοπή γνωστοποιείται, εκτός από ξεχωριστό δικόγραφο, και με τις προτάσεις **ΌΧΙ** με προφορική δήλωση στο ακροατήριο (άρθρ. 287 παρ. 1 ΚΠολΔ)
– Επίδοση εξωδίκου – Υποστηρίζεται και η άποψη ότι μπορεί να δηλωθεί στο ακροατήριο (ΠΠΘεσ 3074/2017, ΝΟΜΟΣ)

Στην τακτική διαδικασία η παραίτηση από το δικόγραφο γίνεται πριν από την κατάθεση προτάσεων από τον εναγόμενο (άρθρ. 294 εδ. α' ΚΠολΔ)

Δεν υπάρχει πλέον η δυνατότητα παραιτήσεως μέχρι τη συζήτηση, εκτός αν παρίσταται ο εναγόμενος και δεν αντιλέγει

- (άρθρ. 317). Σε περίπτωση αυτεπάγγελτης διόρθωσης, ο πρόεδρος ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης κινούν αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία διόρθωσης (άρθρο 1 άρθρο δεύτερο §2 Ν. 4335/2015). Στην παλαιότερη διατύπωση γινόταν λόγος μόνον για προσδιορισμό συζήτησης, το οποίο είναι και ελλιπές, αφού πριν τη συζήτηση λαμβάνουν χώρα και άλλες πράξεις, όπως οι κλήσεις κ.τ.λ.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Άρθρ. 340 παρ. 1

Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Λαμβάνει επίσης υπόψη και εκτιμά ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394 (εμμάρτυρη απόδειξη)

Η νέα ρύθμιση του άρθρου 340§1 ΚΠολΔ ορίζει πλέον ρητώς ότι τα μη πληρούντα τους όρους του νόμου αποδεικτικά μέσα, τα οποία υπάγονται μάλιστα σε προαπόδειξη, λαμβάνονται υπόψη σωρευτικά σε σχέση με τα νομοτύπως παραχθέντα και εκτιμώνται ελεύθερα, εφόσον όμως δε συντρέχουν *in casu* οι προβλεπόμενοι από τις διατάξεις των άρθρων 393 και 394 του ίδιου κώδικα περιορισμοί του εμμάρτυρου μέσου (πρβλ. το καταργηθέν ά. 270§2εδ.β ΚΠολΔ).

Ως μη πληρούντα τους όρους του νόμου εκλαμβάνονται τα υποστατά επώνυμα αποδεικτικά μέσα, για την παραγωγή των οποίων δεν έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις του παραδεκτού αυτών ή οι διαδικαστικοί όροι του κύρους και της αποδεικτικής τους ισχύος, όπως είναι ιδίως τα ανυπόγραφα ή αχρονολόγητα έγγραφα, τα αμετάφραστα αλλόγλωσσα, οι καταθέσεις μη ορκισθέντων, παρατύπως ορκισθέντων, ανεπιτήδειων και εξαιρετέων μαρτύρων και οι ημιτελείς καταθέσεις μαρτύρων. Δε συνιστούν όμως τέτοια τα ανυπόστατα, τα μη επιτρεπόμενα καθώς και τα αθεμίτως κτηθέντα αποδεικτικά μέσα (λ.χ. τα πλαστά ή μη γνήσια έγγραφα).

- Αντίστοιχη ρύθμιση περιέχει το άρθρο 395 ΚΠολΔ αναφορικά με το κατ' άρθρο 339 του αυτού κώδικα διακριτό αποδεικτικό μέσο των επίσης προαποδεικτικώς προσκομιστέων δικαστικών τεκμηρίων (πρβλ. το ά. 336§3 ΚΠολΔ περί της αποκαλούμενης έμμεσης απόδειξης). Ως δικαστικά τεκμήρια νοούνται τα ανώνυμα αποδεικτικά μέσα, τα οποία μπορούν να συμβάλουν στην αποκάλυψη της αλήθειας, αλλά δεν εντάσσονται στις κατηγορίες των επώνυμων αποδεικτικών μέσων. Τέτοια δικαστικά τεκμήρια αποτελούν επί παραδείγματι αφενός καταθέσεις μαρτύρων σε έτερη πολιτική ή ποινική δίκη, πραγματογνωμοσύνη διεξαχθείσα στο πλαίσιο άλλης δίκης, ένορκες βεβαιώσεις που λήφθηκαν σε ανύποπτο χρόνο πριν από τη δίκη ή σε έτερη διαδικασία, αποφάσεις πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων και αφετέρου ανώμοτες μαρτυρίες τρίτων (εκμαρτύρια), όπως είναι επιστολές, δηλώσεις και βεβαιώσεις τρίτων, ακόμη και με τον τύπο του άρθρου 8 Ν. 1599/1986, εφόσον ωστόσο τα εν θέματι εκμαρτύρια δεν έχουν παραχθεί προς το σκοπό της χρήσης τους στη συγκεκριμένη δίκη.

Άρθρ. 393 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ

Αυξάνονται τα όρια της εμμάρτυρης απόδειξης σε
30.000 ευρώ

Κατά του περιεχομένου εγγράφου δεν επιτρέπεται
ΠΟΤΕ η απόδειξη με μάρτυρες

- Σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 393§3 ΚΠολΔ, οι μάρτυρες μπορούν, στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας, να εξετασθούν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Πρέπει προς τούτο να εκδοθεί από το δικάζον δικαστήριο μη οριστική απόφαση (βλ. επίσης το ά. 237§11 ΚΠολΔ), οπότε ενδέχεται όμως να επέλθει, αντί για την επιτάχυνση, η παρέλκυση της δίκης.

Άρθρ. 396

Επαναφέρεται ο καταργημένος με το ν. 2915/2001
περιορισμός του αριθμού των μαρτύρων

Υποχρέωση εξέτασης **ενός** μάρτυρα από κάθε πλευρά ή για
κάθε ομόδικο να κρίνεται απαραίτητο

(με την επιφύλαξη των άρθρ. 237 και 238: εξέταση μαρτύρων
από εκείνους που έδωσαν ένορκη βεβαίωση-όχι από ένορκες
βεβαιώσεις που δόθηκαν σαν δικαστικά τεκμήρια).

Η διάταξη δεν αντίκειται στην ΕΣΔΑ

(εναπόκεινται στο εθνικό δίκαιο οι κανόνες για την απόδειξη:

Van Mechelen and others v. Netherlands, 23.4.1997, par. 50, Gracia
Ruiz v. Spain, 21.1.1999, par. 28)...αρκεί εν συνόλω η διαδικασία
να ήταν δίκαιη υπό το φως του άρθρ. 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ

(Mantovanelli v. France, 18.3.1997, par. 34)

- Σε ανυπόστατες οι ένορκες βεβαιώσεις => δυνατή η εξέτασή ως μάρτυρα του ενόρκως βεβαιούντος, αλλά όχι επιτρεπτή η αποδεικτική αξιοποίηση της ανυπόστατης ένορκης βεβαίωσης προς αντιπαραβολή των γεγονότων και έλεγχο της αξιοπιστίας του
- Πρόσωπο που δεν έδωσε ένορκη βεβαίωση εξετάζεται ως μάρτυρας εφόσον προτείνεται από το διάδικο και το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμη την εξέτασή του
- Άρθρο 107 ΚΠολΔ: το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από προτάσεις των διαδίκων για το πρόσωπο του μάρτυρα
- Επιλογή του μάρτυρα από το Δικαστήριο μπορεί να αποτελέσει λόγο έφεσης για κακή εκτίμηση των αποδείξεων, καθώς η επιλογή του μάρτυρα αποτελεί προκριματικό ζήτημα για την κύρια αποδεικτική διαδικασία

Στο άρθρο 400 ΚΠολΔ καταργείται η παράγραφος 3 και έτσι μπορεί να εξετάζονται ως μάρτυρες και πρόσωπα που έχουν συμφέρον από τη δίκη, των οποίων βέβαια η κατάθεση σταθμίζεται από το δικαστήριο

και πριν από την κατάργηση της προειρημένης απαγόρευσης, η εξέταση εξαιρετέων μαρτύρων είχε ως συνέπεια να λαμβάνονται οι οικείες μαρτυρικές καταθέσεις υπόψη ως μη πληρούντα τους όρους του νόμου αποδεικτικά μέσα.

Σας ευχαριστώ!